

BESTUURSVERSLAG 2018

Hierbij presenteert het bestuur van MaxTak de jaarrekening van 2018 die is opgesteld door het administratiekantoor Buro Zaken te Amsterdam. Op verzoek van Amsterdams Fonds voor de Kunst treft u hierbij een korte reflectie op de door AFK geformuleerde aandachtspunten.

a. Toelichting op de gerealiseerde activiteiten

In 2018 heeft MaxTak twee voorstellingen gerealiseerd. Eén festivalvoorstelling (op De Parade) en één reguliere voorstelling. Daarbij ontwikkelde MaxTak een VR film met steun van AFK.

Kwispelsteertje

In 2018 speelde MaxTak met veel succes de voorstelling *Kwispelsteertje* (5+) op festival De Parade. *Kwispelsteertje* was te zien in Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Amsterdam.. *Kwispelsteertje* is gemaakt vanuit een idee dat MaxTak al een tijd geleden heeft ontwikkeld. In de vierjarenaanvraag voor AFK stond deze voorstelling omschreven onder de titel 'Naam'. De intentie was om met ensemble *Insomnio* uit Utrecht een voorstelling te maken waarbij je eigen naam centraal staat. Wij hebben het plan aangepast voor de Parade, waardoor het kleiner van opzet is geworden en *Insomnio* niet meer meedoet.

Kwispelsteertje (Vlaams voor Repelsteeltje) was een muzikale familievoorstelling (5+) over namen gespeeld, gezongen en gemusiceerd door Merel Baldé en Remco Sietsema. Hans Thissen schreef samen met de acteurs de tekst en de muziek en regisseerde de voorstelling. Annemarie Klijn was verantwoordelijk voor decor en kostuums.

De voorstelling gaat over namen: wie er blij is met zijn naam en wie niet en waarom ouders eigenlijk voor een naam kiezen. Samen met het publiek onderzochten we de wereld achter onze namen. In de voorstelling zat een namenmedley op bekende melodieën van o.a. *Roxanne*, *Valerie*, *Billie Jean en Suzanne*. En een lied over namen en beroepen, die soms opvallend met elkaar verbonden zijn: een schilder die meneer Kwast heet, een dokter met de naam Griep of een kapper die Kaal heet. De namenshow hebben we verweven met het bekende sprookje van Repelsteeltje, dat vaart op het thema 'naam' ("Niemand weet, niemand weet dat ik Repelsteeltje heet"). De acteurs vertelden dit sprookje, steeds door zichtbaar in en uit de rollen te stappen (en daarmee dus ook een andere naam aan te nemen). Zo werd het thema naam ook verbonden met identiteit. Wie ben je? En wat zegt een naam over jou?

De impact op de directe omgeving was terug te zien in het grote aantal kinderen uit Amsterdam dat naar de voorstelling is komen kijken. Daarbij waren de liedjes uit de voorstelling *Kwispelsteertje* te downloaden op onze website, en dat werd (en wordt nog altijd) veel gedaan. Op die manier werkt de voorstelling ook nog na afloop door. Voor sommigen van de kinderen was het een eerste kennismaking met muziektheater, en die eerste positieve ervaring kan een belangrijke stimulans zijn voor toekomstig theaterbezoek.

De impact binnen de eigen sector is dat er veel collega's van de makers van *Kwispelsteertje* zijn komen kijken, zowel uit het volwassen- als het jeugdtheatercircuit.

Bruno wordt een superheld

Aan het eind van de zomer zijn we begonnen met de voorstelling *Bruno wordt een superheld* van de Noorse schrijver *Håkon Øvreås*. Het werd bekroond als beste Noorse kinderboek van het jaar en in Nederland won het de Zilveren Griffel van 2015. Het is het ontroerende verhaal van een jonge jongen die na de dood van zijn opa en een verhuizing een beetje de controle over zijn leven kwijt is. Als hij dan ook nog wordt gepest door drie pestkoppen verzint hij een superheld versie van zichzelf, *Bruino*, die dingen bruin verft. Als hij dan ook nog hulp krijgt van zijn twee nieuwe superheld vrienden *Arthur (Zwarthur)* en *Louise (Blouise)* krijgt hij weer grip op zijn leven.

Bruno wordt een superheld, stelt net als het boek thema's als dood en afscheid nemen centraal, zonder dat het zwaar of somber wordt. Het onderwerp wordt op een oprechte en eerlijke manier bespreekbaar gemaakt, en gaat daarin wel degelijk de diepte in, maar de toon blijft licht en vrolijk. De voorstelling blijft steeds dicht bij de belevingswereld van kinderen, de thematiek wordt vooral vanuit hun gezichtspunt belicht. De leeftijd van zes, zeven jaar is er een waarop kinderen dikwijls wel al doorhebben wat 'dood zijn' betekent, ze zijn al in staat te beseffen dat het een afscheid is dat definitief is. Het is echter ook een leeftijd waarop kinderen hun verdriet vaak nog niet goed kunnen of willen uiten. Dat heeft meestal te maken met het zichzelf wegcijferen omdat ze hun (eveneens treurende) ouders willen ontlasten.

Bruno laat zien hoe je fantasie kan helpen om met een moeilijk onderwerp als de dood om te gaan. Door een andere identiteit aan te nemen, door even helemaal onder te duiken in *Bruno* (die niet eens zo heel ver van Bruno afstaat), kan het jongetje plotseling veel meer aan. Als superheld durft hij veel meer en vindt hij een manier om met zijn angsten om te gaan en de dood van zijn opa een plek te geven. Zijn verbeeldingskracht helpt hem om de realiteit (die niet altijd rooskleurig is) een beetje lichter te maken. *Bruno wordt een superheld* is ook een mooie ode aan de kracht van vriendschap. Doordat Bruno's vriendjes Louise en Arthur ook al eens een familielid hebben verloren, kunnen ze daar samen over praten. En er zelfs een beetje over lachen, wat het verdriet enigszins verzachten kan.

Het boek werd tot een script bewerkt door Simon van der Geest. Hij kent de Noorse jeugdliteratuur op zijn duimpje, heeft ooit de schrijver ontmoet en zijn boeken worden eveneens uitgegeven bij Querido, wat het contact met de schrijver in verband met rechten en een bewerking tot een script alleen maar heeft vergemakkelijkt. De muziek werd gecomponeerd door Helge Slikker. De vormgeving werd gedaan door Marlies Schot. Marijn Klaver, Cheryl Moenen, Jonata Taal, Saskia Meis (altviool), Reint van de Brink (gitaren) en Frederike Maus (cello) waren de uitvoerenden.

Bruno heeft bijna 50 keer gespeeld in theaters en als schoolvoorstelling. Kinderen (en volwassenen) gingen als vanzelf mee in het prachtige verhaal. Vanaf het eerste moment - de aangekondigde dood van Opa tot de laatste seconde waarin de intrige die in het verhaal zit, zich ontvouwt - volgt het publiek het verhaal van Bruno op de voet. In de voorstelling viel alles heel mooi samen. De tekst, de bewerking, de muziek, het decor, de video en het spel van de acteurs.

VR experience bij Bruno wordt een superheld

MaxTak maakte in seizoen 2018/2019 een VR installatie bij de voorstelling *Bruno wordt een superheld*. De installatie werd aangeboden in de foyers van de theaters, maar was ook als autonoom object te zien in o.a. bibliotheken. In deze VR film kon de bezoeker voor of na de voorstelling in de wereld van een van de hoofdfiguren stappen, de (overleden) opa van Bruno. In de VR film getiteld "Opa vangt een snoek" neemt opa de bezoeker mee op een van zijn geweldige avonturen. We leren Opa kennen in de voorstelling als een fanatische verhalenverteller, en in de VR installatie krijgt hij de ruimte en de tijd om één van die wonderlijke verhalen en te vertellen en te verbeelden. Het bedenken en maken van deze VR was voor regisseur Hans Thissen en VR-specialist Bram de Goeij een belangrijke eerste stap op de weg die ze willen gaan vervolgen bij MaxTak met de inzet van VR in het theater. Hun bevindingen nemen ze mee bij het ontwikkelen van hun volgende VR installatie die hoort bij de voorstelling *Pikefel*. De VR experience was een groot succes. De impact die de installatie heeft op (met name) kinderen is enorm. Ze zijn heel nieuwsgierig en gaan er helemaal in op. Het voegt echt iets toe aan de voorstelling. Vóór de voorstelling prikkelt het de nieuwsgierigheid en ná het zien van de voorstelling zorgt het ervoor dat de voorstelling langer bekijft.

MaxTak wil in de toekomst vaker nieuwe media inzetten om zo de interesse voor (muziek)theater aan te wakkeren bij kinderen. Daarbij vormt de VR een belangrijke marketingtool, we zetten deze in voor het aanboren van nieuwe doelgroepen. MaxTak is van mening dat de live kunstvorm theater en digitale media niet elkaars concurrenten zijn, maar elkaar juist kunnen aanvullen en versterken. Digitale media vormen tegenwoordig een wezenlijk onderdeel van het dagelijks leven van kinderen. Het is daarom goed om deze twee werelden, theater en digitale media, samen te brengen en zo de jeugdtheatersector te inspireren en te verrijken met een nieuwe theatervorm.

Geografische spreiding

Kwispelsteertje speelde in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. In Amsterdam was de voorstelling alleen te zien in het Martin Luther Kingpark. De geografische spreiding in Amsterdam is daarmee niet gerealiseerd, maar dat hebben we een beetje goedge maakt met onze laatste voorstelling

Bruno wordt een superheld. Daarmee gingen we in première in De Krakeling, maar hebben daarnaast ook nog vrije én schoolvoorstellingen gespeeld in De Meervaart en CC Amstel.

Andere belangrijke stakeholders

Met *Kwispelsteertje* heeft MaxTak zich wederom als een belangrijke partner van theaterfestival De Parade laten zien. MaxTak biedt kwaliteit en spreekt veel bezoekers aan. De Parade is een belangrijk festival voor de naamsbekendheid van MaxTak en speelt een belangrijke rol in de publiekswerving van vrije voorstellingen in Amsterdam en in het hele land. Tegelijkertijd dient het voor MaxTak als uitprobeermoment van nieuwe voorstellingen. Met *Bruno wordt een superheld* hebben we onze contacten met Amsterdamse theaters versterkt en uitgebreid. We hebben op 3 plekken in Amsterdam gespeeld met CC Amstel als nieuwe plek. Daarmee hebben we onze zichtbaarheid en spreiding in Amsterdam maximaal gerealiseerd.

Doelstelling en impact

De missie van MaxTak is om kwaliteitsmuziektheater te bieden aan een breed publiek. Muziek speelt een belangrijke rol in de algehele ontwikkeling van kinderen. We vinden het daarom van groot belang om kinderen kennis te laten maken met moderne (klassieke) muziek en hen te stimuleren een eigen muzieksmaak te ontwikkelen. Zowel met *Kwispelsteertje* als *Bruno wordt een superheld* brengen we kinderen in aanraking brengen met verschillende muziekstijlen en leren we ze om echt te luisteren. We concluderen dat deze doelstelling is gehaald. In *Kwispelsteertje* worden de kinderen in het publiek direct aangesproken en betrokken bij alles wat er op toneel gebeurt in een losse stijl die de Parade eigen is, in *Bruno wordt een superheld* versterken muziek en inhoud elkaar op een wezenlijk dieper laag. Musici zijn vanzelfsprekend aanwezig, vertolken hier en daar een personage, maar helpen vooral om de inhoud van het verhaal te versterken met een muzikale laag. We zijn bewust spaarzaam geweest met liedjes, omdat die ook vaak het tempo van de voorstelling in de weg kunnen zitten, maar maken juist veel gebruik van 'underscore' en een subtiel samenspel van muziek en tekst. Zo linkten we bijvoorbeeld een specifiek instrument aan een personage, dat telkens noten koppelde aan woorden van de acteur, zodat het de betekenis versterkte en het een heel eigen kleur en muzikale lading meegaf. Hierdoor wint een voorstelling aan zeggingskracht en stijgt het uit boven een toneelstuk met liedjes.

Risicoanalyse

MaxTak is een kleine flexibele organisatie met twee vaste directieleden. Daardoor kan de groep snel en flexibel inspelen op de vraag. Zo was het voor MaxTak mogelijk om in een korte periode, met een kleine groep mensen, voor een relatief laag budget de voorstelling *Kwispelsteertje* te produceren. We maken iedere voorstelling met deels nieuwe medewerkers. Dat stelt ons in staat de kwaliteit van die medewerkers steeds tegen het licht te houden. Dat zorgt er soms voor dat we mensen moeilijk kunnen binden waardoor we ze niet altijd weten te behouden. We zoeken wel naar mogelijkheden om het aantrekkelijker te maken om bij MaxTak te werken door bijvoorbeeld de flexibiliteit te verhogen. Zo onderzoeken we bijvoorbeeld of we bij het komende project een werkweek van vier dagen kunnen invoeren.

MaxTak heeft in het huidige theater en maatschappelijke landschap de wind mee met de groeiende nadruk op het spelen van en het luisteren naar muziek. Kinderen in aanraking brengen met muziek en muziekinstrumenten bespelen is een breed gedragen streven dat MaxTak met nadruk onderschrijft. Hoewel er meer groepen zijn die muziek als belangrijk thema uitdragen, is er op dit moment voldoende vraag om van belang te zijn. MaxTak heeft een bijzondere positie in het scala aan muziektheater-gezelschappen door de toegankelijke en aantrekkelijke nieuwe muziek die zij maakt. Onze nieuwe voorstelling *Pikefel* (de lange versie) voor seizoen 19/20 is mede daardoor al 40 keer verkocht aan festivals, theaters en scholen.

MaxTak heeft een klein eigen vermogen en is dus niet altijd in staat om tegenvallers op te vangen. Dat risico ondervangt MaxTak door het opnemen van een post onvoorziene kosten (5%). Daarbij neemt MaxTak zo min mogelijk risico's door bijvoorbeeld alleen te werken met uitkoopsommen voor de voorstellingen en de medewerkers per dag te betalen, waardoor de waarden voor een groot deel van tevoren vast staan.

MaxTak heeft als groot voordeel dat ze goed ligt bij de verschillende particuliere en publieke fondsen en is daardoor in staat om iedere keer voldoende aanvullende dekking te vinden voor de projecten.

b. Toelichting op de staat van baten en lasten en de balans

De financiële positie van de stichting is gezond. De algemene reserve bedraagt ultimo 2018 €18.265,-. De Stichting heeft een redelijke liquiditeitsratio van 1,2 en daarmee kan voldaan worden aan de verplichtingen. De solvabiliteit van 82.25 is laag, maar vormt geen risico voor de continuïteit van de stichting. Het lage cijfer wordt veroorzaakt door een reservering van € 60.000 voor het project *Pikefel* in 2019/ 2020. Dit subsidiebedrag is ontvangen in 2018, maar zal pas in 2019 worden besteed. Op de balans is deze reservering opgenomen als schuld bij de post 'vooruit ontvangen subsidies'. Dit bedrag verstoort het solvabiliteitscijfer. We kunnen de verschuldigde bedragen op de balans namelijk prima betalen met het eigen vermogen.

Het exploitatieresultaat is €12.889,-. We streven ernaar het eigen vermogen de komende jaren te verhogen zodat we in de toekomst beter in staat zijn om risico's op te vangen.

In vergelijking met de begroting zijn de inkomsten en opbrengsten over de hele linie hoger. Dat heeft te maken met het feit dat MaxTak in 2018 aanvankelijk één voorstelling wilde maken en spelen. In werkelijkheid hebben we twee producties gemaakt en een VR project ontwikkeld. De publieksinkomsten waren daardoor ook hoger dan begroot. En MaxTak heeft meer ontvangen van publieke en private fondsen.

De personele en materiele beheerslasten vielen hoger uit dan gedacht. Dat heeft te maken met de grotere omvang van de activiteiten. En de inschatting van deze kosten waren te laag in de oorspronkelijke begroting.

c. Toelichting op het gerealiseerde percentage eigen inkomsten

De EIQ was in 2018 41%. Dat is 1% hoger dan beoogd en conform de doelstelling van het AFK. Dit percentage is relatief hoog omdat de inkomsten aanzienlijker waren en het bedrag dat we ontvingen van private fondsen ook.

d. Toelichting op kwantitatieve prestatieafspraken

We presenteerden het afgelopen jaar totaal 60 voorstellingen waarvan 17 in Amsterdam. Daarmee speelden we in Amsterdam 12 voorstellingen meer dan verwacht. We bereikten 2.243 bezoekers, dat is bijna 1.400 meer dan de beoogde 850.

Landelijk speelde MaxTak voor 7.243 toeschouwers. Dat is gemiddeld 120 mensen per voorstelling. De bezettingsgraad was wisselend. In de randstad waren de cijfers veel hoger dan op sommige plekken buiten de randstad. De bezoekerscijfers hebben nadrukkelijk te maken met de inspanningen van de theaters. Met hulp van de theaters is ook buiten de randstad veel publiek te vinden voor onze voorstellingen maar zonder assistentie van de theaters bleek het op sommige plekken erg lastig.

De voorstellingen in Amsterdam werden gepresenteerd in Amsterdam centrum (2), zuid (12) en nieuw west (3). Daarmee werd de beoogde spreiding in 2018 niet gehaald. MaxTak onderzoekt het komende jaar de speelplekken in de andere stadsdelen, maar met de technische entourage van de voorstelling *Bruno wordt een superheld* was het dit seizoen nog niet mogelijk om in oost of in noord te spelen.

e. Toelichting op organisatie en directie/bestuur

MaxTak houdt zich zoveel mogelijk aan de richtlijnen zoals opgenomen in de Nederlandse CAO van het Theater. De groep is helaas nog niet in staat om de artiesten door te betalen in periodes dat de voorstelling part time speelt maar is erg flexibel richting haar medewerkers om aanvullende werkzaamheden aan te nemen.

De samenstelling van het bestuur van MaxTak was per 31 december 2018 als volgt: Cornelia Maria Stijnman, voorzitter, Tim van Goor, penningmeester, Willemien Steinz, secretaris en bestuurslid, Cornelia Maria Stijnman wordt vanaf 8 januari 2019 opgevolgd door Fred Bond, beleidsmedewerker van Paradiso. Het bestuur hanteert de Code of Cultural Governance en gaat uit van de principes van het bestuur+directie model. MaxTak is een kleine organisatie. De meeste principes komen aan de orde in de bestuursvergaderingen en worden in de notulen vastgelegd, maar worden niet altijd opgenomen in aparte reglementen. Het rooster van aftreden wordt gevolgd en ligt vast. Er wordt het komende jaar

gewerkt aan een competentiematrix zodat we weten waar de kwaliteiten van het bestuur liggen en waar er nog extra input nodig is. Ook wordt er in 2019 een bestuursreglement geschreven.

In 2018 werd de directie gevormd door Hans Thissen (artistiek leider) en Nora Duijf (zakelijk leider). Het bestuur is zo samengesteld dat leden onafhankelijk van elkaar, van de directie en van deelbelangen kunnen functioneren als goede bestuurders en als toezichthouders en adviseurs van de directie.

De code diversiteit staat hoog in het vaandel bij het gezelschap. We zijn van mening dat wij als jeugdtheatergroep een voortrekkersrol vervullen en een representatie van de samenleving moeten zijn.

f. Toelichting op de vrijkaarten

Spelers en medewerkers van de voorstellingen van MaxTak krijgen twee vrijkaarten voor de première. Bij uitnodigingen op naam worden er ook twee vrijkaarten verstrekt. Het gaat dan om bestuursleden, pers, theaterdirecteuren en medewerkers van (cultuur)fondsen. Voor de overige voorstellingen worden de gezelschapskaarten van de theaters (meestal 4) onderling verdeeld met een maximum van vier kaarten per persoon voor de gehele tournee.

g. Toekomst

Ondanks de beperkte middelen ging MaxTak onverminderd voort op de weg die ze was ingeslagen. Met onze voorstellingen willen wij ook de komende jaren kinderen uit alle lagen van de bevolking kennis laten maken met verschillende soorten muziektheater, de musici en hun instrumenten.

De samenstelling van de directie gaat er in de toekomst anders uitzien. Hans Thissen zal MaxTak per 1 april 2019 verlaten. Op dit moment zijn we begonnen met de sollicitaties voor een nieuwe artistiek leider. Wij gaan op zoek naar een theatermaker die de koers van MaxTak wil blijven volgen, maar die ook een eigen visie heeft op hoe ons gezelschap zich kan blijven ontwikkelen en vernieuwen.

Namens het bestuur van MaxTak,

Amsterdam, 29 maart 2019

F. Bond, voorzitter

T. Van Goor, penningmeester